

It Takes a Village to raise a Puppy

UPSIDEDOWN AUSTRALIAN LABRADOODLES · ZONDAG 27 MEI 201885 gelezen

Het belang van een natuurlijke opvoeding

Ongeveer 20 jaar geleden hadden wij ons eerste nestje Ragdolls (raskatten). Kittens mogen volgens de ras verenigingen met 12 weken het nest verlaten. Deze tijd hebben ze nodig voor een gezonde sociale en fysieke ontwikkeling. Wettelijk mag je een kitten of pup al met 7 weken ophalen maar dat gaat mijn verstand te boven, echte baby's zijn het dan nog. En zoals zoveel dingen, het is eenmaal zo afgesproken dus doen we het zo. Als voorzitter van een Rasvereniging heb ik ooit een lezing georganiseerd van katten gedragsdeskundige Marcelina Stolting die groot voorstander

is om kittens tot minimaal 16 weken bij de moeder te laten blijven. Dat heeft te maken met het feit dat ook in de natuur kittens veel langer bij hun moeder blijven, de dochters vaak zelfs hun hele leven. Naarmate ik me er meer in verdiepte en de ervaring die je opdoet als fokker vond ik toen al dat kittens eigenlijk meer tijd nodig hebben eer ze kunnen verhuizen. Zo gezegd, zo gedaan. Onze kittens verhuisden pas rond de 16 weken en ik zag al grote verschillen met de 12-13 weken die wij voorheen als uitgangspunt namen. Volgens diverse onderzoeken van gedragsbiologen komen de meeste gedragsproblemen voort wanneer dieren te jong bij hun moeder weggehaald worden. Heel veel literatuur over dit onderwerp bij katten was er niet te vinden maar volgens Marcelina lag dit bij de honden anders. Had je 2 titels over het gedrag van katten, bij honden waren dat er wel 200. Dat belooft wat!

Toen wij ons 10 jaar geleden bezig gingen houden met de wondere wereld van de (ras) honden en een eerste nestje pups kregen was het advies weer overduidelijk. Hooguit 8 weken houden meende de rasvereniging en de toenmalige hondenschool benadrukte dit nog eens. Juist deze jonge leeftijd was zo belangrijk om de pup dingen aan te leren en zo kan je het beste zo vroeg mogelijk een binding aangaan. En weer, zo bleek mij later, was dit niet op feiten of recent onderzoek gebaseerd maar omdat we het nu eenmaal zo doen. Het gevaar schuilt in de jonge leeftijd van de pups. Als ze zo jong verhuizen zijn ze nog volkomen afhankelijk van ons. Op deze prille leeftijd is de pup heel kwetsbaar en makkelijk te beïnvloeden, en daardoor ook makkelijk te conditioneren. De afstandsbediening zit er nog net niet bij!

Bij ons eerste nestje liet ik, met pijn in mijn buik, de pupjes met 8 weken verhuizen. Intuïtief had ik steeds het gevoel dat een en ander niet klopte. Dit voelt helemaal niet goed, ik stuur een baby die er nog helemaal niet aan toe is de deur uit. Maar hoe en waarom, daar kon ik de vinger nog niet op leggen, dat kwam later pas. Want pups houden tot 10 of 12 weken vergt wel veel van je.

Waar ze elders verhuizen op het moment dat ze alles gaan ontdekken en de tandjes goed doorkomen, komen ze bij ons net goed op gang. Zeker als je ze los in de woonkamer hebt lopen (geen bench of ren) omdat het maken van de eigen keuzes bijdraagt aan het opbouwen van het zelfvertrouwen. Dat eigen keuzes kunnen maken is een cruciaal onderdeel van ons programma waar toekomstige eigenaren veel baat bij

hebben, maar houdt wel in dat je elk jaar je kamer kan verven of de vloerbedekking moet vervangen en pupbestendige meubels aanschaft en gevaarlijke hoekjes afzet.

Terug naar de moederhond en de pups. Op het moment dat we de leeftijd aan de orde wilden stellen bij andere fokkers hadden deze altijd argumenten zoals: “Mijn teef is de pups helemaal zat” of “ze gromt tegen ze en is blij als ze weg zijn” en “ik heb geen trek meer in poep opruimen, de nieuwe eigenaren mogen nu zelf aan de slag” of “ze willen niet meer in hun ren blijven zitten”. Ja natuurlijk, ze zijn toe aan de volgende fase, de wereld verkennen!

En het klopt, Je moet extra poep ruimen en extra aandacht besteden aan de pups en voldoende uitdaging creëren, En ja, de moeder gromt tegen ze maar ze is de pups niet zat. Ongetwijfeld is ze moe na weken borstvoeding geven aan een heel nest kleintjes, maar die kleintjes worden groter en krijgen vlijmscherpe tandjes en nageltjes en krabben en zuigen haar open. Het grommen is één van de eerste opvoedkundige lessen en onderdeel van het afspenen. De pups mogen niet meer ongelimiteerd drinken en moeten leren zelfstandig te eten. Dat betekent niet dat ze de pups zat is. Integendeel! Het opvoeden en opgroeien, het van elkaar leren en samen spelen begint nu pas! Het is heel bijzonder om de omgang tussen de moeder en haar kinderen te observeren en te zien hoe mama van haar pups kan genieten. Je ziet de moederhond haar best doen om een band met haar kinderen aan te gaan.

Om nog beter te kunnen observeren hebben we gebruik gemaakt van de videocamera. Met uitzondering van de nacht, want overdag zijn we er natuurlijk altijd bij. Maar wat gebeurt er 's nachts? Een camera met bewegingssensor registreerde voor ons wat er nu precies gebeurd in de nacht(en). Het is bijzonder om te zien hoe de pups meerdere keren per nacht wakker worden, even gaan verliggen, zich op een ander hoopje pups storten of juist even languit alleen willen liggen omdat ze het te warm vinden. Tegen hun moeder of tante een veilig en warm plaatsje vinden of tussendoor nog een slokje water drinken of even een plasje doen. In de zes uur tijdens de nacht dat de camera draaide registreerde hij honderden bewegingen, gemiddeld om de tien seconden bewoog een pup lang genoeg om de sensor te activeren. Er is dus gedurende de hele nacht activiteit. Daarom is het ook zo belangrijk om pups in het bijzonder, maar honden in het algemeen niet op te sluiten, want ze kunnen dan helemaal nergens heen

en zijn verplicht daarin te blijven totdat iemand anders ze er uit bevrijdt. Dat roept alleen verlatingsangst en frustratie op.

De andere leden van onze groep van 5 worden ook bij de opvoeding betrokken, oma's, tantes en twee jongere dames. Het is interessant om te zien hoe iedereen een eigen taak heeft of hierin neemt en de vanzelfsprekendheid waarmee dit gebeurt. Vaak ook wisselen de rollen. Zelfs onverschilligheid is een leermoment voor de pups. Het zijn juist de subtiele signalen die je anders over het hoofd ziet. De jonge hond die uitbundig en vrij wild speelt met de pups ineens op de rug gaat liggen waarbij ze massaal over haar heen mogen klimmen of in haar oren bijten. De tante die haar hoofd afdraait als ze even geen zin heeft dat de pups tegen haar opspringen.

Ook dit is gefilmd om te observeren hoe en wat de verschillen zijn en welke invloed dit heeft op het gedrag van de ontwikkelende pups. In wezen is het een natuurlijk proces. Tantes en aanverwanten willen niet elke dag spelen met de pups. De een heeft er meer zin in dan een ander en ook dat verschilt per dag, maar ze zijn er wel en als de gelegenheid zich voordoet zullen ze die benutten. En is er niemand van de volwassenen beschikbaar dan hebben ze altijd nog elkaar want ook van het onderlinge spel leren ze van de interacties. En zo kunnen ze hun natuurlijke nieuwsgierigheid beleven zonder dat dit nare consequenties heeft. Pups leren en ervaren niets als ze apart in een rennetje of bench zitten en alleen kunnen kijken wat er aan de andere kant van de tralies gebeurt.

It takes a village to raise a child is een bekend gezegde en dat gaat zeker op bij het grootbrengen van een nest pups. Het belang van interactie met jong en oud, grenzen verkennen en begrenzingen leren door oma of moeder, onbevangen spel met je soortgenootjes, je lijf en stem gaan ontdekken terwijl je je veilig voelt in de groep. Vooral dat laatste is essentieel voor het opgroeien tot een stabiele hond. Door de pups te vroeg uit het nest te halen, dus niet alleen bij de moeder weg te halen maar uit de hele geborgen sociale omgeving ontnemen je de pups een groot deel van hun sociale ontwikkeling.

Vanaf het moment dat wij de pups langer hielden, eerst 9 weken, toen 10 weken en nu zelfs tot 12, of 13/14 weken zagen wij echt grote verschillen en positieve veranderingen bij de pups. De pups kregen meer zelfvertrouwen, werden rustiger, de

overgang naar de nieuwe omgeving verliep veel soepeler. Het zindelijkheid worden was op deze manier al goed in gang gezet en het bijtgedrag en de drang om (hard) te bijten werd steeds minder en ebt uiteindelijk vanzelf weg. We krijgen regelmatig de feedback van de nieuwe eigenaren dat de pups praktisch probleemloos de overgang maakten. Hoe langer ze blijven des te beter konden ze zich aanpassen. Ook de mate van stressbestendigheid en kunnen omgaan met nieuwe situaties is groter als de pups de kans hebben zich langer veilig en beschermd te voelen. Een veilige basis is de term die we daarvoor al jaren gebruiken en die ik nu ook regelmatig bij trainers en gedragstherapeuten voorbij zie komen.

Anindita Bhadra, een gedragsbioloog die al 6 jaar free range dogs in India bestudeert gaf onlangs een seminar waarin zij het volgende uit haar onderzoek naar voren bracht. “Pups spelen en werken samen, creëren sociale banden en hebben ook kleine conflicten met andere pups en volwassen honden. Ze leren hierdoor veel sociale vaardigheden. De periode van 7-13 weken is erg belangrijk, in deze periode leren ze geleidelijk op eigen benen staan. Dit wordt de ‘weaning period’ genoemd”. Anindita zegt dat het om die reden ook belangrijk is om pas na deze periode een pup bij de moeder weg te halen. In Nederland is 8 weken vaak de norm. Deze quote op Doggo.nl (facebook) was voor mij de motivatie om deze notitie te schrijven.

De Europese vereniging van Australian Labradoodle fokkers heeft zelf recent de leeftijd waarop pups weg mogen uit het nest verlaagd naar het wettelijk minimum, 7! weken. Dat vinden wij jammer en een gemiste kans om het beter te doen en een voorbeeldfunctie voor je leden te zijn. Nu weet ik niet hoe dat bij andere rassen gaat, ik lees gelukkig ook wel dat fokkers de pups langer houden, maar daar heb ik geen zicht op.

Als voetnoot wil ik nog wel opmerken dat hoeveel tijd je ook in een pup steekt en met 10 of 12 weken de meest sociale en vriendelijke pup aflevert, deze binnen een week getraumatiseerd kan zijn als de nieuwe eigenaar de begeleiding niet op de juiste manier continueert en bijvoorbeeld de pup in de bench zet. Daarom is het als fokker zo belangrijk om kritisch toekomstige eigenaren te screenen, ook als dat betekent dat je vaak nee moet zeggen want lang niet iedereen heeft de juiste levensstijl voor een pup/hond. Naast deze strenge selectie is het ook essentieel om de nieuwe pleegouders

de juiste informatie, voorlichting en begeleiding te bieden voor de beste start. En dan
maar hopen dat ze luisteren 😊

Monique Koelewijn, Upsidedown Labradoodles

© 2018